

HIUMAA NOORTEVOLIKOGU KOOSOLEK 9.02.2023 (N5)

Kuupäev: 9.02.2023

Algus: 16:00

Lõpp: 16:50

Osalejad: Getlin Juhe, Karl-Artur Eiskop, Hugo Oskar Kopli ja Kertu Suve

Protokollija: Birgit Lukk

Puudu: Teili Unt, Merilyn Järvsaar, Martin Kääramees, Britt Anell Teemets ja Jürgen Vander

Järgmine koosolek: 9.03.2023 Kärkla Noortekeskuses, kell 16

PÄEVAKORD

1. HOOLIVA KOGUKONNA NOORTEUURING HIUMAAL

<https://noorteuuring.wixsite.com/hiiumaa/vallap%C3%B5hised-tulemused>

2. HIUMAA KOOLIDE ÕPILASESINDUSTE JA NOORTEVOLIKOGU ÜHINE MOTIVATSIOONIPÄEV/KOOSTÖÖPÄEV

- **NOORTEVOLIKOGU KORRALDADA! KUUPÄEV VEEL LAHTINE**

3. VALLAVOLIKOGU PÄEVAKORD:

- Vallavara tasuta võõrandamine
- Vallavara omandamine (Ratta)
- Orjaku küla Ristiku maaüksuse detailplaneeringu vastuvõtt
- Hindu Küla Raima katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtt
- Kalana Küla Ristna maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine
- Vallavara otsustuskorras tasuta kasutusse andmine (Külamäe)
- Vallavara koormamine realservituudiga
- Hiiumaa valla teehoiukava aastatakse 2023 – 2028 (I lugemine)
- Hiiumaa valla 2023. aasta eelarve (III lugemine)

Näited valla eelarvest (investeeringute tabel)

1. Vabajakeskus Tuuletorn bowlingu väljaehitamine
2. Kiire internetiühendus
3. Paluküla spordirajatised

4. Palade spordihalli renoveerimine
5. Käina Kultuurikeskuse renoveerimine
6. Kärkla Lasteaia uue hoone projekteerimine

Kommentaari: Noortevolikogu liikmed tutvusid vallavolikogu päevakorraga. Kommentaarid puudutasid Hiiumaa valla 2023. aasta eelarvet. Tutvudes Vabajakeskus Tuuletorn bowlingu investeeringuga tõi noortevolikogu liige Getlin Juhe välja murekoha, et tegu ei oleks taaskord „miinusprojektiga“ ning bowling tooks ka tulusid sisse. Lahtiolekuaegadel peab kindlasti arvestama suveperioodiga, millal liikumist mandri ja Hiiumaa vahel on rohkem ning inimesi saarel rohkem. Lisaks peaks tagama võimaluse, et bowling keskenduks erasündmuste korraldamise võimalusele (sünnipäevad, meeskonnasündmused jne). Üldiselt aga kiitsid koosolekul osalenud noored investeeringu heaks võimaluseks ning tõi välja, et Käinast on kujunemas vabaaja sisustamisele keskenduv piirkond. Käina Kultuurikeskuse renoveerimise taustal tõstasid liikmed Kärkla Kultuurikeskuse renoveerimise vajaduse.

4. NOORTEVOLIKOGU TEGEVUSKAVA 2023 – 2024. AASTAKS

Üldeesmärk: Hiiumaa noorte hääl on kohalikul tasandil kuuldav ning noorte ideede toetamine tagatud.

KUUPÄEV	TEGEVUS	TEGEVUSE KIRJELDUS	KOOSTÖÖPARTNERID	VASTUTAJAD
Iga kuu koguneb Noortevolikogu koosolekule (v.a juuli)				
ENL-sündmused/koolitused	Jooksvad sündmused/koolitused	Noortevolikogu liikmed osalevad ENL-i korraldatavatel koolitustel ning ühisüritustel	ENL ja koolitajad	Liikmed
MÄRTS				
9.03.2023	Noortevolikogu koosolek	Iga kuu koguneb Hiiumaa noortevolikogu, et vaadata üle vallavolikogu päevakord ning avaldada enda arvamust.		

APRILL				
13.04.2023	Koosolek	Iga kuu koguneb Hiiumaa noortevolikogu, et vaadata üle vallavolikogu päevakord ning avaldada enda arvamust.		Liikmed
Kuupäev täpsutamisel (ajavahemik 21.04 - 25.04.2023)	Ühine motivatsioon i- ja koolituspäev Hiiumaa koolide õpilasesinduste ja noortevolikogule	Arendada koostööd Hiiumaa noortevolikogu ja õpilasesinduste noorte vahel	ENL? Hiiumaa ettevõtjad n-ö sponsoritena ja Hiiumaa koolide õpilasesindused	Noortevolikogu, õpilasesindused ja huvijuhid
MAI				
11.05.2023	Koosolek	Iga kuu koguneb Hiiumaa noortevolikogu, et vaadata üle vallavolikogu päevakord ning avaldada enda arvamust.		Liikmed
JUUNI	Lastefestival Kärdlas (esindatud noortevolikogu)	Esindada ning tutvustada Hiiumaa noortevolikogu (sh pakkuda vabatahtlikku abi korraldamisel)	Kärdla Kultuurikeskus	Liikmed, Kärdla Kultuurikeskus
JUULI				
Noortevolikogu koosolek ei toimu				
AUGUST				
Augustikuu algus	Koosolek			Liikmed
Augustikuu algus	Hiiumaa Kodukohvikute päevad 2023 – Noortevolikogu kohvik 2023	Noortevolikogu liikmed osalevad kohvikutepäeval enda kohvikuga, et teenida lisatulu Hiiumaa noortele ühissündmuste korraldamiseks	SA Hiiumaa Arenduskeskus, Hiiumaa vald	Liikmed
SEPTEMBER				
	Koosolek			Liikmed

Septembrikuu keskpaik	LAN-party (võrgupidu) Hiiumaa noortele	Korraldada LAN-party Hiiumaa noortele	Hiiumaa noored, noortekeskused	Liikmed
OKTOOBER				
	Koosolek			Liikmed
NOVEMBER				
	Koosolek			Liikmed
Novembrikuu keskpaik	Mängude õhtu	Korraldada Hiiumaa noortele mängude õhtu, mille raames mängitakse lauamänge ja seltskonnamänge	Hiiumaa noored, noortekeskused	Liikmed
DETSEMBER				
	Koosolek			Liikmed
Detsembrikuu algus	Talvine Liikumismäng	Lõpetamaks Liikumisaastat korraldada Talvine liikumismäng Hiiumaa noortele	Hiiumaa noored	Liikmed
	Noorte orienteerumine?	Lõpetamaks Liikumisaastat korraldada noortele orienteerumismäng	Hiiumaa noored	Liikmed

5. JOOKSVAD KÜSIMUSED JA ETTEPANEKUD

Kommentaariid: Hiiumaa noortevolikogu liikmed Getlin Juhe ja Karl-Artur Eiskop tõid välja murekoha seoses Kärdla Põhikooli ja Hiiumaa Gümnaasiumi koolitoidu kvaliteediga.

Liikmed tõid välja, et koolitoidu kvaliteet on Kärdlas kehv (sh rasvane) ning tihti tuleb ette olukordi, mil toitude kogused on valesti arvestatud ning viimased sööjad jäävad toidust ilma.

Toidu maitsekus ning üldine kvaliteet võrreldes Käinast toodud toiduga ei ole võrreldav, Käinas valmistatud toit oli maitsekas ning igati kiitust väärt. Liikmete jaoks on küsimus, miks koolitoidu kvaliteet üle-saare on niivõrd erinev ning varasemalt läbi viidud rahuoluküsitlused seoses koolitoiduga ei ole siiani tulemust andnud.

HIUMAA NOORTE JA LASTE HEAOLUUURING 2022

Küsitlused: Palade PK, Kärdla PK, Hiiumaa Gümnaasium ja Emmaste PK

Kokku vastajaid: 172

Mitmed lapsed ja noored mõjutavad negatiivsed tagajärjed (sh sõltuvusainete tarvitamine, vägivald, kuritegevus, vaimse tervise probleemid jm) on seotud sarnaste **riski- ja kaitseteguritega**. Neid riski- ja kaitsetegureid leidub mitmel tasandil, sh individuaalsed omadused (nt sotsiaalsed oskused, hoiakud), perekonna tasand (nt vanemlik järelevalve, perekondlikud konfliktid), kool (nt õppeedukus ja pühendumus), eakaaslased (nt eakaaslaste riskikäitumine ja hoiakud) ja kogukond (nt kuritegevus ja korralagedus kogukonnas, ühiskondlikud normid).

Hooliva Kogukonna Noorteuuring on kohalikule tasandile mõeldud laiapõhjaline riski- ja kaitsetegureid ning nendega seotud tagajärgi mõõtev küsimustik. Küsimustik põhineb USAs arendatud ja nüüdseks ka mitmes Euroopa riigis ja mujal maailmas kasutataval Communities That Care noorteküsimustikul (Communities That Care Youth Survey, CTCYS), mis on kohandatud Eesti konteksti projekti [Frontline Politeia](#) raames aastatel 2022-2023.